

Preklad tejto stránky bol vytvorený strojovým prekladom [Prepojenie]. Strojové preklady môžu obsahovať chyby, ktoré môžu znížiť ich zrozumiteľnosť a presnosť. Ombudsman nenesie žiadnu zodpovednosť za prípadné nezrovnalosti. Ak potrebujete najaktuálnejšie informácie a chcete mať právnu istotu, pozrite si zdrojovú verziu, ktorá sa nachádza na uvedenom odkaze angličtina. Ak potrebujete viac informácií, prečítajte si dokument o našej jazykovej politike a politike prekladu [Prepojenie].

Rozhodnutie európskej ombudsmanky v rámci jej strategického vyšetrovania OI/6/2014/NF týkajúceho sa zloženia a transparentnosti expertných skupín Európskej komisie

Rozhodnutie

Prípadoi OI/6/2014/NF - **Otvorené dňa** 12/05/2014 - **Odporúčanie týkajúce sa** 29/01/2016 - **Rozhodnutie z dňa** 14/11/2017 - **Dotknutý orgán** Európska komisia (Odporúčanie schválené inštitúciou) |

EÚ má zodpovednosť a výzvu navrhnúť a schváliť politiku a právne predpisy, ktoré sa týkajú viac ako 500 miliónov Európanov. Rozvoj politiky vrátane politiky, ktorá vedie k návrhom nových právnych predpisov EÚ, je jednou z hlavných úloh Európskej komisie. Hoci sa Komisia v tejto práci vo veľkej miere spolieha na svoje interné odborné znalosti a skúsenosti, opiera sa aj o širokú škálu externých zdrojov, ako sú špecializované európske agentúry, štúdie, ktoré pre ňu vykonali odborníci a akademickí pracovníci, spätná väzba na jej zelené knihy, verejné konzultácie a vypočutia a viac ako 800 expertných skupín.

Toto strategické vyšetrovanie sa týkalo jedného dôležitého aspektu spoliehania sa Európskej komisie na externé zdroje odborných znalostí, konkrétne na jej systém expertných skupín. Komisia zriaďuje expertné skupiny s cieľom získať externé poradenstvo a odborné znalosti od jednotlivcov, organizácií a/alebo členských štátov a iných verejných orgánov pri príprave legislatívnych návrhov a politických iniciatív, návrhoch delegovaných aktov a vykonávaní existujúcich právnych predpisov, programov a politík. Je na Komisii, aby rozhodla o tom, ako pri plnení svojich úloh vo všeobecnom záujme Európskej únie zohľadní odborné znalosti a poradenstvo poskytnuté jej expertnými skupinami.

Na základe predchádzajúcich úspechov Komisie pri zlepšovaní riadenia týchto skupín bolo vyšetrovanie ombudsmanky zamerané na pomoc Komisii pri identifikácii a riešení hlavných systémových nedostatkov v jej všeobecných pravidlách, ktorými sa riadia expertné skupiny. Po uskutočnení verejnej konzultácie ombudsman predložil Komisii celý rad návrhov, ako zlepšiť

pravidlá v týchto oblastiach: dosiahnutie vyváženého zloženia expertných skupín, výzvy na predkladanie žiadostí o členstvo v expertných skupinách, synergie s registrom transparentnosti, politika v oblasti konfliktu záujmov pre jednotlivých odborníkov vymenovaných na základe osobnej spôsobilosti a zlepšenie dostupnosti údajov v registri expertných skupín.

Pokiaľ ide o transparentnosť práce expertných skupín, existuje značný priestor na zlepšenie. Ombudsmanka teda predložila Komisii dve konkrétne odporúčania s cieľom umožniť verejnosti sledovať podrobnosti rokovaní expertných skupín a v konečnom dôsledku vedieť, ktorých názory ovplyvnili Komisiu. V roku 2016 Komisia v priebehu vyšetrovania ombudsmanky a v nadväznosti na výzvy Európskeho parlamentu a občianskej spoločnosti zreformovala systém svojich expertných skupín. Vydala rozhodnutie Komisie s revidovanými pravidlami, ktorými sa riadi fungovanie a činnosť svojich expertných skupín. Svojou reformou Komisia výrazne prepracovala pravidlá svojej expertnej skupiny a zaviedla spoľahlivejší a transparentnejší systém. Nové pravidlá sú vo veľkej miere v súlade s návrhmi ombudsmana. Komisia predovšetkým zvýšila transparentnosť výberového konania na členov expertných skupín, zaviedla novú politiku v oblasti konfliktu záujmov pre jednotlivých odborníkov vymenovaných na základe osobnej spôsobilosti a teraz vyžaduje, aby organizácie a samostatne zárobkovo činné osoby boli zaregistrované v registri transparentnosti, aby mohli byť vymenovaní do expertných skupín.

Komisia takisto dosiahla značný pokrok pri uľahčovaní lepšej verejnej kontroly práce expertných skupín. Zápisnica zo schôdze musí byť teraz „úmyselná a úplná“, členovia môžu zverejniť svoje nesúhlasné stanoviská a expertné skupiny sa môžu rozhodnúť, že budú rokovať verejne. V prípade verejných rokovaní môže byť verejnosť pozvaná na schôdzu alebo sa schôdza môže vysielat cez internet. Ombudsmanka uzavrela toto vyšetrovanie teraz, keď sa dosiahla reforma systému expertných skupín. Bude naďalej monitorovať, ako Komisia vykonáva reformy systému expertných skupín.

Výsledok strategického vyšetrovania – hlavné zlepšenia v skratke:

Právne záväzné pravidlá a zvýšená politická zodpovednosť expertných skupín

Verejné výzvy na predkladanie žiadostí ako štandardný prostriedok výberu členov

Povinná registrácia v registri transparentnosti

Prepojenia medzi záznamami v registri expertných skupín a registrom transparentnosti

Dôsledná kategorizácia organizácií

Nová politika v oblasti konfliktu záujmov pre jednotlivých odborníkov vymenovaných na základe ich osobnej spôsobilosti

Opis mandátu a poradenstva potrebného pre každú novú skupinu

Zmysluplné a úplné zápisnice zo stretnutí

Uverejňovanie nesúhlasných stanovísk

Pravidlá pre verejné rokovania

Abstraktné

EÚ má zodpovednosť a výzvu navrhnuť a schváliť politiku a právne predpisy, ktoré sa týkajú viac ako 500 miliónov Európanov. Rozvoj politiky vrátane politiky, ktorá vedie k návrhom nových právnych predpisov EÚ, je jednou z hlavných úloh Európskej komisie. Hoci sa Komisia v tejto práci vo veľkej miere spolieha na svoje interné odborné znalosti a skúsenosti, opiera sa aj o širokú škálu externých zdrojov, ako sú špecializované európske agentúry, štúdie, ktoré pre ňu vykonali odborníci a akademickí pracovníci, spätná väzba na jej zelené knihy, verejné konzultácie a vypočutia a viac ako 800 expertných skupín.

Toto strategické vyšetrowanie sa týkalo jedného dôležitého aspektu spoliehania sa Európskej komisie na externé zdroje odborných znalostí, konkrétne na jej systém expertných skupín. Komisia zriaďuje expertné skupiny s cieľom získať externé poradenstvo a odborné znalosti od jednotlivcov, organizácií a/alebo členských štátov a iných verejných orgánov pri príprave legislatívnych návrhov a politických iniciatív, návrhoch delegovaných aktov a vykonávaní existujúcich právnych predpisov, programov a politík. Je na Komisii, aby rozhodla o tom, ako pri plnení svojich úloh vo všeobecnom záujme Európskej únie zohľadní odborné znalosti a poradenstvo poskytnuté jej expertnými skupinami.

Na základe predchádzajúcich úspechov Komisie pri zlepšovaní riadenia týchto skupín bolo vyšetrowanie ombudsmanky zamerané na pomoc Komisii pri identifikácii a riešení hlavných systémových nedostatkov v jej všeobecných pravidlách, ktorými sa riadia expertné skupiny. Po uskutočnení verejnej konzultácie ombudsman predložil Komisii celý rad návrhov, ako zlepšiť pravidlá v týchto oblastiach: dosiahnutie vyváženého zloženia expertných skupín, výzvy na predkladanie žiadostí o členstvo v expertných skupinách, synergie s registrom transparentnosti, politika v oblasti konfliktu záujmov pre jednotlivých odborníkov vymenovaných na základe osobnej spôsobilosti a zlepšenie dostupnosti údajov v registri expertných skupín.

Pokiaľ ide o transparentnosť práce expertných skupín, existuje značný priestor na zlepšenie. Ombudsmanka teda predložila Komisii dve konkrétne odporúčania s cieľom umožniť verejnosti sledovať podrobnosti rokovaní expertných skupín a v konečnom dôsledku vedieť, ktorých názory ovplyvnili Komisiu.

V roku 2016 Komisia v priebehu vyšetrowania ombudsmanky a v nadväznosti na výzvy Európskeho parlamentu a občianskej spoločnosti zreformovala systém svojich expertných

skupín. Vyдалa rozhodnutie Komisie s revidovanými pravidlami, ktorými sa riadi fungovanie a činnosť svojich expertných skupín. Svojou reformou Komisia výrazne prepracovala pravidlá svojej expertnej skupiny a zaviedla spoľahlivejší a transparentnejší systém. Nové pravidlá sú vo veľkej miere v súlade s návrhmi ombudsmana. Komisia predovšetkým zvýšila transparentnosť výberového konania na členov expertných skupín, zaviedla novú politiku v oblasti konfliktu záujmov pre jednotlivých odborníkov vymenovaných na základe osobnej spôsobilosti a teraz vyžaduje, aby organizácie a samostatne zárobkovo činné osoby boli zaregistrované v registri transparentnosti, aby mohli byť vymenovaní do expertných skupín.

Komisia takisto dosiahla značný pokrok pri uľahčovaní lepšej verejnej kontroly práce expertných skupín. Zápisnica zo schôdze musí byť teraz „úmyselná a úplná“, členovia môžu zverejniť svoje nesúhlasné stanoviská a expertné skupiny sa môžu rozhodnúť, že budú rokovať verejne. V prípade verejných rokovaní môže byť verejnosť pozvaná na schôdzu alebo sa schôdza môže vysielat cez internet.

Ombudsmanka uzavrela toto vyšetrowanie teraz, keď sa dosiahla reforma systému expertných skupín. Bude naďalej monitorovať, ako Komisia vykonáva reformy systému expertných skupín.

Výsledok strategického vyšetrowania – hlavné zlepšenia v skratke:

- Právne záväzné pravidlá a zvýšená politická zodpovednosť expertných skupín
- Verejné výzvy na predkladanie žiadostí ako štandardný prostriedok výberu členov
- Povinná registrácia v registri transparentnosti
- Prepojenia medzi záznamami v registri expertných skupín a registrom transparentnosti
- Dôsledná kategorizácia organizácií
- Nová politika v oblasti konfliktu záujmov pre jednotlivých odborníkov vymenovaných na základe ich osobnej spôsobilosti
- Opis mandátu a poradenstva potrebného pre každú novú skupinu
- Zmysluplné a úplné zápisnice zo stretnutí
- Uverejňovanie nesúhlasných stanovísk
- Pravidlá pre verejné rokovania

Kontext strategického vyšetrowania

[1]

1. Jednou z hlavných úloh Európskej komisie je rozvoj politiky EÚ vrátane politiky, ktorá vedie k návrhom nových právnych predpisov EÚ, ktoré v konečnom dôsledku postihujú viac ako 500 miliónov európskych občanov. Hoci sa Komisia vo veľkej miere spolieha na svoje interné odborné znalosti a skúsenosti pri tvorbe politiky, snaží sa o vstup aj zo širokej škály externých zdrojov, medzi ktorými je viac ako 800 expertných skupín. Expertné skupiny sú poradnými orgánmi, ktoré Komisia zriaďuje s cieľom poskytovať jej poradenstvo a odborné znalosti v súvislosti s i) prípravou legislatívnych návrhov a politických iniciatív v kontexte práva iniciatívy Komisie; II) príprava delegovaných aktov; III) vykonávanie existujúcich právnych predpisov, programov a politík Únie, ako aj koordinácia a spolupráca s členskými štátmi a

zainteresovanými stranami v tejto súvislosti; a iv) včasnej prípravy vykonávacích aktov. Expertné skupiny preto zohrávajú kľúčovú a privilegovanú úlohu pri rozvoji politiky EÚ.

2. Legitímnosť rozvoja politiky EÚ musí samozrejme zohľadňovať, či Komisia konzultovala s primerane rôznorodými vonkajšími zdrojmi. Je tiež dôležité, aby boli príspevky expertných skupín samy osebe vyvážené a aby sa považovali za legitímne. Aby Komisia získala túto legitímnosť, musí zabezpečiť, aby verejnosť vedela, kto sú odborníci, ako boli vybraní a akú prácu vykonávajú pre Komisiu.

3. Ombudsmanka začala toto strategické vyšetrovanie [2] s cieľom nadviazať na svoj záväzok monitorovať pokrok Komisie, pokiaľ ide o transparentnosť a zloženie expertných skupín [3]. Na základe predchádzajúcich úspechov Komisie pri zlepšovaní riadenia týchto skupín bolo vyšetrovanie zamerané na pomoc Komisii pri identifikácii a riešení hlavných systémových nedostatkov v jej všeobecných pravidlách, ktorými sa riadia expertné skupiny [4]. Tieto nedostatky mohli ohroziť ďalší pokrok, pokiaľ ide o vyvážené zloženie expertných skupín Komisie a transparentnosť ich práce [5].

4. Vtedy nová Komisia práve prijala niekoľko dôležitých iniciatív na zvýšenie transparentnosti svojej práce [6]. Vo všeobecnosti vyhlásila transparentnosť a zodpovednosť za prioritné témy vo svojom úsilí o vytvorenie modelu administratívy EÚ. Ombudsmanka sa preto domnievala, že je vhodné predložiť Komisii rad ambiciózných návrhov na zlepšenie pravidiel, ktorými sa riadia expertné skupiny Komisie. Ombudsmanka tým vychádzala z požiadaviek, ktoré už Komisii predložili rôzne zainteresované strany vrátane Európskeho parlamentu [7].

5. V priebehu vyšetrovania ombudsmanka predložila Komisii dva typy návrhov na zlepšenie systému expertných skupín: „návrhy na zlepšenie“ a „odporúčania“. Zatiaľ čo oba typy návrhov sa zameriavajú na riešenie zistených nedostatkov systému, „odporúčania“ sú založené na zistení existujúceho nesprávneho úradného postupu.

Vyšetrovanie

6. Cieľom strategického vyšetrovania ombudsmanky bolo dosiahnuť významný vplyv v priebehu času. Aby bolo možné zmapovať a merať výsledky, trvalo obdobie od nástupu novej Komisie do funkcie v roku 2014 až do konca fázy vykonávania reformovaných pravidiel expertnej skupiny Komisie v roku 2017.

7. Ako prvý krok ombudsmanka uskutočnila verejnú konzultáciu, aby zainteresované strany mohli informovať svoje vyšetrovanie [8]. Mnohé zainteresované strany, ktoré predložili príspevky, vyjadrili znepokojenie nad tým, že v systéme pretrvávajú závažné nedostatky, najmä pokiaľ ide o nekonzistentnú kategorizáciu členov expertnej skupiny; neprimerané zastúpenie podnikových záujmov v expertných skupinách; nedostatok údajov o registri expertných skupín; a absencia účinnej politiky v oblasti konfliktu záujmov pre jednotlivých odborníkov vymenovaných na základe ich osobnej spôsobilosti. Ombudsmanka zohľadnila spätnú väzbu získanú počas verejnej konzultácie a pozorne preskúmala informácie dostupné v registri

expertných skupín [9] .

8. Po analýze systému expertných skupín Komisie ombudsmanka požiadala Komisiu, aby odpovedala na súbor podrobných návrhov na zlepšenie [10] . Ombudsman navrhol, aby Komisia stanovila svoje všeobecné pravidlá upravujúce expertné skupiny v právne záväznom rozhodnutí Komisie a aby zaviedla dôležité zmeny systému v týchto oblastiach:

A. Výzvy na podávanie prihlášok:

- Verejná výzva na predkladanie žiadostí pre každú expertnú skupinu
- Portál pre výzvy na predkladanie žiadostí expertným skupinám
- Štandardný minimálny termín pre všetky výzvy na predkladanie žiadostí

B. Synergia s registrom transparentnosti:

- Povinná registrácia v registri transparentnosti na vymenovanie do expertných skupín
- Konzistentná kategorizácia členov expertných skupín Komisie
- Systémové kontroly a prepojenie na profil člena v registri transparentnosti

C. Nová politika v oblasti konfliktu záujmov pre jednotlivých odborníkov vymenovaných na základe ich osobnej spôsobilosti

D. Povaha horizontálnych pravidiel a dosiahnutie vyváženého zloženia:

- Koncepcia rovnováhy
- Požiadavka na vyváženie
- Individuálny opis zostatku podľa skupiny

E. Transparentnosť vrátane zlepšenia dostupnosti údajov v registri:

- Transparentnosť rokovaní a zápisníc zo zasadnutí
- Uverejňovanie dokumentov
- Uverejňovanie informácií o spoločnom záujme, ktoré zdieľajú zainteresované strany zastúpené individuálnym expertom

9. Vo svojej prvej odpovedi [11] Komisia súhlasila s tým, že úplne alebo čiastočne zrealizuje niekoľko návrhov ombudsmana na zlepšenie. Čo je **najdôležitejšie, Komisia naznačila, že je pripravená v blízkej budúcnosti zreformovať svoje pravidlá upravujúce expertné skupiny. Komisia sa tiež dohodla na prepojení registra expertných skupín a registra transparentnosti [12] a na posilnení úlohy výziev na predkladanie žiadostí pri výbere členov expertných skupín. Oznámila tiež, že zavedie prepracovanú verziu svojho registra expertných skupín.** Ombudsmanka uvítala záväzky Komisie a predložila ďalšie návrhy [13] v tých záležitostiach, v ktorých napriek ochote Komisie prehodnotiť jej pravidlá videla ďalší priestor na zlepšenie.

10. Vzhľadom na to, že opatrenia Komisie týkajúce sa transparentnosti, pokiaľ ide o výsledky expertných skupín, však neumožnili verejnosti podrobne sledovať rokovania expertných skupín a v konečnom dôsledku vedieť, ktorých názory ovplyvnili Komisiu, ombudsman tiež vydal dve konkrétne odporúčania [14] . **Odporučila i) aby Komisia požadovala, aby zápisnice zo**

zasadnutí expertných skupín boli zmysluplné a podrobné, a ii) aby rokovania skupín boli štandardne nedôverné .

11. Komisia 30. mája 2016 oznámila reformy systému expertnej skupiny. Vyдала rozhodnutie Komisie [15] s revidovanými pravidlami, ktorými sa riadi fungovanie a činnosť svojich expertných skupín . Nasledujúci deň zaslala odpoveď [16] na ďalšie návrhy a odporúčania ombudsmana, v ktorej predstavila nové pravidlá a vysvetlila, ako reagovali na návrhy a odporúčania ombudsmana. Hoci nové pravidlá sú vo veľkej miere v súlade s rôznymi návrhmi ombudsmana o tom, ako zlepšiť systém, nebolo jasné, do akej miery ustanovenia o zápisniciach zo zasadnutí expertných skupín a rokovaní nadobudli účinnosť odporúčaní ombudsmana v týchto oblastiach.

12. Ombudsmanka preto považovala za potrebné ďalej posúdiť, do akej miery Komisia akceptovala jej dve konkrétne odporúčania a dala ich praktický účinok. Po skončení prechodnej fázy Komisie na vykonávanie nových pravidiel expertnej skupiny ombudsman požiadal [17] dokumenty a informácie, aby určil, do akej miery Komisia teraz vyžaduje, aby boli zápisnice zo zasadnutí expertných skupín a ako často, ak vôbec, skupiny využívali možnosť verejného rokovania. Ombudsman a zamestnanci Komisie sa potom stretli [18] , aby diskutovali o opatreniach prijatých Komisiou s cieľom uplatniť odporúčania ombudsmana.

13. Ombudsman je teraz schopný zaujať konečné stanovisko k výhodám nových pravidiel Komisie, ktorými sa riadia jej expertné skupiny. Pripisuje význam nasledujúcemu globálnemu hodnoteniu vplyvu, ktorý jej vyšetrowanie spolu s úsilím Európskeho parlamentu a organizácií občianskej spoločnosti malo na systém expertných skupín Komisie. Podrobná analýza spôsobu, akým sa jej jednotlivé návrhy riešili v nových pravidlách Komisie, je uvedená v prílohe.

Návrhy ombudsmana a nové pravidlá Komisie upravujúce expertné skupiny

Posúdenie ombudsmana

14. Reforma všeobecných pravidiel Komisie upravujúcich vytvorenie a fungovanie jej expertných skupín pozostáva zo súboru troch dokumentov: **rozhodnutie Komisie [19]** , ktoré obsahuje revidované všeobecné pravidlá; dokument s **prílohami** [20] k rozhodnutiu vrátane štandardizovaných formulárov týkajúcich sa výberu členov expertnej skupiny a procesných pravidiel skupín; a **oznámenie Komisie [21]** , v ktorom sa vysvetľujú hlavné črty reformy. Nové všeobecné pravidlá nahradili a zrušili staré pravidlá. Vzťahujú sa na všetky existujúce a budúce expertné skupiny a mali sa zaviesť do konca roka 2016.

15. Ombudsmanka uznáva obrovské úsilie, ktoré Komisia vynaložila na to, aby viac ako 800 skupín splnilo nové pravidlá v relatívne krátkom čase. Komisia zároveň musela zriadiť prepracovaný register expertných skupín. Svojou reformou Komisia výrazne prepracovala pravidlá svojej expertnej skupiny a zaviedla **spol'ahlivejší, inkluzívnejší a transparentnejší**

systém . Nové pravidlá sú jasnou odpoveďou pre rôzne zainteresované strany, ktoré vyjadrili svoje obavy. [22] Hoci reforma tohto rozsahu a rozsahu si vyžaduje rozhodnutia, pri ktorých hrozí, že nebudú uspokojovať každú položenú požiadavku, výsledok celkovo splnil očakávania ombudsmana, pokiaľ ide o to, čo by sa mohlo reálne dosiahnuť počas trojročného obdobia. Výsledok je chvályhodný.

Politická kontrola a zodpovednosť

16. Na žiadosť ombudsmana Komisia po prvýkrát prijala všeobecné pravidlá upravujúce expertné skupiny vo forme **rozhodnutia Komisie** , ktoré týmto pravidlám priznávajú právnu právomoc a účinnosť. Takisto upevnil svoj systém tým, že do svojej pôsobnosti začlenil poradné orgány, ktoré predtým neboli považované za expertné skupiny, a to len z dôvodu malého počtu členov. [23] Je dôležité, že Komisia preukázala svoje odhodlanie prevziať politickú kontrolu a zodpovednosť nad svojimi expertnými skupinami tým, že predložila vytvorenie expertnej skupiny na schválenie na úrovni komisára. Úrad tiež oficiálne poveril svoj generálny sekretariát dohľadom nad vykonávaním nových pravidiel, ktorými sa riadia expertné skupiny [24] .

Posilnenie úlohy registra transparentnosti

17. Komisia v plnej miere prevzala návrh ombudsmanky na zvýšenie transparentnosti vytvorením synergií medzi registrom expertných skupín a registrom transparentnosti. Komisia prepojila zápisy organizácií a samostatne zárobkovo činných osôb do registra expertných skupín s ich profilom v registri transparentnosti. Komisia takisto zosúladiť kategorizáciu tých organizácií, ktoré sú členmi expertných skupín, s kategorizáciou registra transparentnosti. Dôležité je, že prepojenie medzi týmito dvoma registrami nie je len technické, ale znamená aj to, že členovia expertnej skupiny sú teraz vo všeobecnosti [25] povinní zaregistrovať sa v registri transparentnosti. Inak povedané, subjekty, ktoré nie sú zaregistrované v registri transparentnosti, už nie sú oprávnené na členstvo v expertných skupinách. Vďaka novým prepojeniam medzi týmito dvoma registrami má verejnosť po prvýkrát spoľahlivé informácie o tom, kto zasadá v expertných skupinách. Ako dodatočný prvok Komisia teraz uvádza aj to, aké záujmy zastupujú organizácie a jednotliví odborníci vymenovaní na zastupovanie spoločného záujmu zainteresovaných strán.

18. Ombudsmanka tiež s potešením konštatuje, že podľa Komisie [26] došlo k výraznému zvýšeniu počtu registrácií v registri transparentnosti počas deviatich mesiacov od prijatia nových všeobecných pravidiel, ktorými sa riadia expertné skupiny.

Politika v oblasti konfliktu záujmov pre nezávislých odborníkov

19. Komisia zaviedla novú politiku v oblasti konfliktu záujmov pre jednotlivých odborníkov vymenovaných na základe ich osobnej spôsobilosti s cieľom zabezpečiť, aby títo experti konali nezávisle a vo verejnom záujme. Nová politika zahŕňa vymedzenie konfliktu záujmov, pravidlá

spracúvania vyhlásení o záujmoch a pravidiel riadenia konfliktov záujmov. Vyhlásenia o záujmoch tých jednotlivcov, ktorí sú vymenovaní za znalcov na základe ich osobnej spôsobilosti, sa uverejňujú v registri expertných skupín. Riadne vyplnený formulár vyhlásenia o záujmoch poskytuje informatívny prehľad o nedávnych činnostiach a záujmoch experta. [27] Jednotlivým odborníkom vymenovaným na základe ich osobnej spôsobilosti sa teraz každoročne pripomína ich povinnosť informovať Komisiu o akýchkoľvek zmenách vo svojich deklarovaných záujmoch.

Výber prostredníctvom verejných výziev na podávanie prihlášok

20. Komisia zverejnila výzvy na predkladanie žiadostí o štandardné prostriedky výberu členov expertnej skupiny (vyhradila si právo odchyliť sa za výnimočných okolností od štandardného pravidla). Komisia tak vložila do výberového procesu väčšiu transparentnosť. Ombudsmanka sa domnieva, že zvýšená transparentnosť výberového procesu na členstvo v expertných skupinách zvýši inkluzívnosť procesu a zabezpečí vyváženejšie zloženie skupín. S cieľom zlepšiť viditeľnosť výziev na predkladanie žiadostí Komisia vytvorila osobitnú časť o registri expertných skupín, ktorá zahŕňa možnosť vyhľadávať výzvy na predkladanie žiadostí a prihlásiť sa k nim v konkrétnych oblastiach politiky. Všeobecnejšie povedané, zainteresované strany sa teraz môžu prihlásiť aj na odber informačného kanála konkrétnej expertnej skupiny, ktorý má byť informovaný o zmenách v registri.

Vyvážené zloženie

21. Ombudsman zastáva názor, že zloženie konkrétnej expertnej skupiny je vyvážené, ak presne odráža rôzne druhy odborných znalostí požadovaných Komisiou, ktoré spoločne umožňujú skupine plne vykonávať mandát, ktorý jej bol udelený. [28] „Balance“ sa preto nevzťahuje na situáciu aritmetickej rovnováhy alebo parity rôznych záujmov zastúpených v expertnej skupine, ani nevyžaduje takúto situáciu. Poznamenávajúc, že Európsky parlament súhlasí s ombudsmanom v tomto bode [29], vyjadruje poľutovanie nad tým, že Komisia nevyužila príležitosť, aby vo svojich nových pravidlách upravujúcich expertné skupiny výslovne vysvetlila, čo presne chápe pod pojmom „rovnováha“. Ombudsmanka sa naďalej domnieva, že by bolo užitočné, aby Komisia zaujala v tejto veci jasný postoj, aby sa predišlo nedorozumeniam zo strany zainteresovaných strán a verejnosti.

22. Ombudsmanka víta skutočnosť, že Komisia vo všetkých zámeroch a účeloch akceptovala jej návrh stanoviť „individuálnu definíciu rovnováhy“ pre každú expertnú skupinu, t. j. vysvetlenie toho, aké zloženie sa požaduje pre konkrétnu skupinu. Podľa nových pravidiel Komisia pri zriaďovaní expertnej skupiny „jasne vymedzí svoj mandát“ a úlohy skupiny a uvedie oblasť činnosti a druh požadovaného poradenstva. Komisia vo svojich nových pravidlách objasnila, že orgány členských štátov, ako aj iné verejné subjekty, ktoré sú členmi expertných skupín, môžu byť na zasadnutiach zastúpené len štátnymi zamestnancami alebo inými verejnými zamestnancami. Komisia sa tým zaoberala obavami, ktoré vyjadrili organizácie občianskej

spoločnosti, t. j. zastupovanie záujmov podnikov pod zámienkou verejných orgánov.

23. Ombudsman je presvedčený, že všetky tieto zlepšenia spolu budú mať pozitívny vplyv na vyvážené zloženie skupín. Takisto chápe a očakáva, že Komisia je naďalej odhodlaná riešiť akúkoľvek skutočnú alebo vnímanú nerovnováhu v jednotlivých prípadoch. Podľa jej názoru sú akékoľvek ďalšie kroky, ktoré by sa mohli zväziť, napríklad sprístupnenie finančných prostriedkov na podporu schopnosti skupín s nedostatočnými zdrojmi zúčastňovať sa, do určitej miery politickej povahy a vhodnejšie sa vykonávajú na tejto úrovni, a to aj prostredníctvom Európskeho parlamentu.

Odporúčania ombudsmanky týkajúce sa zápisníc zo schôdzí a rokovaní

Posúdenie ombudsmana

24. Ombudsmanka predložila Komisii tieto dve odporúčania s cieľom zvýšiť transparentnosť práce jej expertných skupín:

Komisia by mala zrevidovať svoj štandardný rokovací poriadok, pokiaľ ide o:

- obsah uverejnených zápisníc a zabezpečenie toho, aby bola uverejnená zápisnica v bežnom priebehu čo najvýznamnejšia, a najmä aby sa v nej uvádzali stanoviská vyjadrené členmi;
- dôvernoscť rokovaní expertných skupín a ustanovenie, že vo všeobecnosti by tieto rokovania mali byť transparentné a že len vo výnimočných prípadoch po väčšinovom hlasovaní v rámci skupiny a so súhlasom Komisie by rokovania expertnej skupiny boli dôverné. Transparentnosť v tejto súvislosti si vyžaduje minimálne predchádzajúce zverejnenie programu a podkladových dokumentov, po ktorom nasleduje včasné uverejnenie primeranej zápisnice zo zasadnutia príslušnej expertnej skupiny.

25. Pravidlá platné na začiatku tohto vyšetrovania predstavovali jednoducho štandardný rokovací poriadok pre expertné skupiny. Neboli pre Komisiu záväzné a boli z hľadiska obsahu slabé. Poskytli len súhrnnú zápisnicu, ktorá zahŕňala nezverejnenie jednotlivých stanovísk vyjadrených členmi expertnej skupiny počas rokovaní. Takisto sa v nich ustanovilo, že rokovania sú dôverné. Ombudsmanka sa domnievala, že tieto opatrenia primerane neumožňujú verejnú kontrolu poradenstva a odborných znalostí, ktoré Komisii poskytli jej expertné skupiny.

26. Ako prvý bod zmeny Komisia zaradila príslušné ustanovenia týkajúce sa zápisníc zo zasadnutí a rokovaní do nových právne záväzných všeobecných pravidiel, ktorými sa riadia expertné skupiny. Už teda nie sú len rokovacím poriadkom, ale neoddeliteľnou súčasťou systému expertných skupín Komisie. Komisia tak vyslala silný signál, že berie vážne dôraz, ktorý ombudsmanka kladie na kvalitu zápisníc a transparentnosť rokovaní. Hoci Komisia neopakovala znenie odporúčaní ombudsmana, nové všeobecné pravidlá, ktorými sa riadia expertné skupiny, spolu s vykonávacími opatreniami [30] prijatými Komisiou zabezpečujú

nasledujúce zlepšenia.

Zápisnica zo schôdze

27. Komisia vo svojich nových pravidlách, ktorými sa riadia expertné skupiny, zaviedla **novú normu kvality** pre zápisnicu zo zasadnutí expertných skupín tým, že požadovala, aby zápisnica bola „významná a úplná“. Ombudsmanka víta skutočnosť, že Komisia použila pojem „zmysluplný“, ktorý je prevzatý z jej odporúčania. Hoci Komisia vo svojich nových všeobecných pravidlách výslovne nestanovila stanovenie stanovísk vyjadrených členmi, ombudsmanka chápe a očakáva, že požiadavka na „úplnú“ zápisnicu je určená na zohľadnenie tohto aspektu jej odporúčania. V porovnaní s predtým platnou normou „súhrnných zápisníc“ nové ustanovenie samo osebe predstavuje skutočný pokrok smerom k tomu, aby verejnosť mohla účinne pochopiť proces, v rámci ktorého sa vypracovalo stanovisko expertnej skupiny.

28. Dôležité je, že **Komisia prijala ďalšie opatrenia na zabezpečenie toho, aby sa jej nová norma kvality obsahu zápisníc zo zasadnutí riadne dodržiavala vo fáze vykonávania**. Generálny sekretariát Komisie vypracoval **vzor zápisníc** zo zasadnutí expertných skupín, ktoré boli jednotlivým generálnym riaditeľstvám Komisie (ďalej len „GR“) zverené. Vzor obsahuje osobitné usmernenie o tom, ako vypracovať zápisnicu. Žiada najmä generálne riaditeľstvá, aby uviedli všetky body, o ktorých diskutovala expertná skupina, a aby vypracovali zápisnicu tak, aby bolo možné dôkladne pochopiť témy programu a akúkoľvek inú tému, o ktorej sa na schôdzi diskutovalo. **Vo vzore sa takisto požaduje, aby sa v súvislosti s každou diskutovanou témou zaznamenali pozície vyjadrené účastníkmi**, ako aj možné závery alebo hlasovanie o každej prerokúvanej téme.

29. Ombudsmanka víta skutočnosť, že Komisia bude naďalej monitorovať používanie tohto vzoru svojimi generálnymi riaditeľstvami a ako sa riadia usmerneniami k vypracovaniu zápisníc. Generálny sekretariát Komisie sa zaviazal, že generálnym riaditeľstvám rozošle príklady osvedčených postupov zo schôdzí, pričom ich požiada, aby tieto príklady využili pri ďalšom zlepšovaní zmysluplnosti zápisníc zo zasadnutí ich vlastných expertných skupín. Bude tiež naďalej poskytovať usmernenia generálnym riaditeľstvám o konkrétnych otázkach a ponúkať pravidelné kurzy odbornej prípravy pre zamestnancov. Ombudsmanka je spokojná s tým, že príklady osvedčených postupov zo zápisníc expertných skupín, ktoré Komisia zaslala ombudsmanke v rámci prípravy na stretnutie, ktoré sa konalo v júni 2017, boli skutočne zmysluplné a komplexné. Nabáda Komisiu, aby zintenzívnila svoje úsilie s cieľom zabezpečiť, aby sa jej súčasné osvedčené postupy pri vypracúvaní zápisnice zo zasadnutí expertných skupín stali v blízkej budúcnosti bežnou praxou.

30. Nové pravidlá Komisie, ktorými sa riadia expertné skupiny, teraz ako nový prvok transparentnosti umožňujú uverejnenie nesúhlasných stanovísk v prílohe k stanovisku, odporúčaniu alebo správe prijatej hlasovaním. Zatiaľ čo expertné skupiny vo všeobecnosti prijímajú svoje stanoviská konsenzom a spoliehanie sa na hlasovanie zostáva výnimkou, nové ustanovenie je vítaným krokom k ďalšiemu zvýšeniu transparentnosti výsledkov expertných skupín. Ombudsman je uistený, že členovia niektorých expertných skupín, hoci len v malom

počte, už využili novú možnosť zaznamenávať a zverejňovať svoje nesúhlasné stanoviská.

Rokovania

31. V súvislosti s **rokovaniami** expertných skupín sa novými pravidlami Komisie v plnej miere vykonáva to, čo ombudsmanka označila za „**minimálne požiadavky na transparentnosť**“. **V nových pravidlách sa stanovuje predchádzajúce uverejnenie programu a podkladových dokumentov, po ktorom nasleduje včasné uverejnenie zápisnice z konkrétneho zasadnutia expertnej skupiny**. Verejnosť bude preto informovaná o predmete všetkých rokovaní expertných skupín, ako aj o tom, ako napredujú diskusie. **Ombudsmanka preto chápe, že Komisia v súlade s týmito minimálnymi požiadavkami na transparentnosť ukončila dôverné rokovania expertných skupín**.

32. Toto chápanie potvrdzuje skutočnosť, že Komisia zo svojich pravidiel upravujúcich expertné skupiny vypustila výslovné vyhlásenie, že rokovania sú dôverné. Nové pravidlá skôr stanovujú, že expertné skupiny sa môžu rozhodnúť, že budú rokovať *verejne*. Hoci sa táto zmena znenia môže zdať formalistickej povahy, ombudsmanka ju považuje za krok vpred. Nové pravidlá týkajúce sa normy kvality pre zápisnicu zo schôdzy a minimálne požiadavky na transparentnosť pre rokovania spolu znamenajú, že **otázkou už nie je, či sa verejnosti podarí oboznámiť sa s obsahom rokovaní expertných skupín**. Zápisnica je potrebná na každé zasadnutie vrátane rokovaní. **Otázkou je skôr, ako rýchlo a do akej miery bude verejnosť schopná sledovať rokovania. Odpoveď je zrejmá, ak sa expertná skupina rozhodne zasadať verejne (pozri bod 33 nižšie). Ak sa tak nerozhodne, kľúčovými otázkami bude, ako včas je zverejnenie dokumentov a do akej miery sa v zápisnici prepoja stanoviská vyjadrené jednotlivými členmi**.

33. Nový vzor Komisie pre zápisnicu zo zasadnutí obsahuje osobitný nadpis – „*povaha zasadnutia*“ -, v ktorom treba uviesť, či sa konkrétne zasadnutie expertnej skupiny uskutočnilo verejne alebo nie. **Ak sa skupina rozhodne zasadať verejne, GR sa požiada, aby uviedlo, aké opatrenia boli zvolené.** [31] Uvedením **možnosti umožniť členom verejnosti zúčastniť sa na schôdzi osobne alebo mať vysielaný web schôdze sa vo vzore potvrdzuje, že ombudsman chápe, že nový pojem „verejné rokovania“ presahuje rámec nedôveryhodnosti. Komisia v skutočnosti uviedla do praxe návrh ombudsmana, aby zvažila, či by niektoré rokovania expertných skupín mohli byť plne prístupné verejnosti, napríklad prostredníctvom internetového vysielania [32]. Komisia ombudsmanovi potvrdila, že jej cieľom v tejto oblasti je podporovať väčšiu otvorenosť a vo svojich generálnych riaditeľstvách ďalej zverejňovať myšlienku usporiadania stretnutí verejných expertných skupín vždy, keď je to vhodné**. Ombudsmanka víta skutočnosť, že niektoré, aj keď len malý počet expertných skupín, už využili možnosť internetového vysielania [33]. Na tomto základe ombudsman chápe, že Komisia prešla od koncepcie dôverných rokovaní k pojmu rozlišovania medzi verejnými a neverejnými rokovaniami. V prvom prípade sú verejnosť pozvaní, aby sa zúčastnili na schôdzi osobne, alebo sa schôdza vysiela cez internet.

34. Komisia napokon oznámila, že do konca roka 2017 vytvorí novú časť o registri svojich

expertných skupín, ktorá bude osobitne venovaná dokumentom o práci expertných skupín. Komisia očakáva, že tento nový oddiel, ktorý bude klasifikovať dokumenty podľa typu, zvýši viditeľnosť dokumentov a podnieti generálne riaditeľstvá, aby včas uverejňovali dokumenty.

Záver o odporúčaníach ombudsmana

35. Napriek tomu, že je možný a potrebný ďalší pokrok, pokiaľ ide o transparentnosť práce expertných skupín, ombudsmanka sa domnieva, že nové pravidlá Komisie týkajúce sa zapisníč zo zasadnutí expertných skupín a rokovaní sú v súlade s duchom jej odporúčaní. Za predpokladu, že Komisia nadviaže na zmeny, ktoré teraz iniciovala, ombudsman dúfa, že sa dosiahnu hmatateľné výsledky a že otvorenosť sa stane štandardnou zásadou fungovania expertných skupín.

Záver

Vzhľadom na nové všeobecné pravidlá Komisie, ktorými sa riadia expertné skupiny, ombudsman uzatvára vyšetrowanie s týmto záverom:

Účel tohto vyšetrowania sa vo veľkej miere dosiahol, t. j. uskutočniť reformu systému expertných skupín Komisie. V budúcnosti bude ombudsmanka naďalej monitorovať, ako Komisia vykonáva dve konkrétne odporúčania týkajúce sa transparentnosti práce svojich expertných skupín.

Komisia bude o tomto rozhodnutí informovaná.

Emily O'Reilly

Európsky ombudsman

Štrasburg, 14. 11. 2017

Príloha:

Posúdenie reformy Komisie týkajúcej sa všeobecných pravidiel, ktorými sa riadia expertné skupiny, ombudsmanom

Prehľad jednotlivých odporúčaní, návrhov a záväzkov na zlepšenie

Odporúčanie ombudsmana

Vykonávanie zo strany Komisie

(Rozhodnutie expertných skupín Komisie a odpoveď na odporúčanie ombudsmanky)

Posúdenie ombudsmana

Komisia by mala zrevidovať svoj štandardný rokovací poriadok, pokiaľ ide o:

- **obsah uverejnených zápisníc a zabezpečenie toho, aby bola uverejnená zápisnica v bežnom priebehu čo najvýznamnejšia, a najmä aby sa v nej uvádzali stanoviská vyjadrené členmi;**

Článok 13 ods. 7 a 8

„Zápisnica z diskusie o každom bode programu a o stanoviskách skupiny musí byť zmysluplná a úplná .“

„Skupiny odborníkov v zásade prijímajú svoje stanoviská, odporúčania alebo správy konsenzom. V prípade hlasovania sa o výsledku hlasovania rozhoduje jednoduchou väčšinou členov. **Členovia, ktorí hlasovali proti alebo sa zdržali hlasovania, majú právo, aby bol k stanoviskám, odporúčaniam alebo správam pripojený dokument, v ktorom sú zhrnuté dôvody svojho stanoviska .“**

Odpovedať

„V súlade s požiadavkou ombudsmanky revidované horizontálne pravidlá ďalej zvyšujú transparentnosť. **Na žiadosť ombudsmana sa v revidovaných horizontálnych pravidlách stanovuje, že zápisnica by mala byť zmysluplná a úplná .**

Ako navrhla ombudsmanka, revidované horizontálne pravidlá nariaďujú oddeleniam Komisie, aby zabezpečili predchádzajúce uverejnenie programu a podkladových dokumentov v dostatočnom predstihu pred zasadnutím, po ktorom nasledovalo včasné uverejnenie primeranej zápisnice zo zasadnutia príslušnej expertnej skupiny. [...]

Ak expertné skupiny vydávajú stanoviská, odporúčania alebo správy, členovia, ktorí hlasovali proti nim alebo sa zdržali hlasovania, majú právo na to, aby bol k stanoviskám, odporúčaniam alebo správam pripojený dokument, v ktorom sú zhrnuté dôvody svojej pozície. “

Znenie ombudsmana sa neopakovalo; nové pravidlá spolu s vykonávacími opatreniami Komisie sú však v súlade s duchom odporúčania ombudsmana.

Pravidlá teraz stanovujú novú normu kvality , to znamená, že zápisnice musia byť „ významné a úplné “.

V novom vzore pre zápisnicu Komisie sa stanovuje stanovenie pozícií vyjadrených účastníkmi .

Nové pravidlá Komisie ako nový prvok transparentnosti teraz umožňujú uverejnenie nesúhlasných stanovísk v prílohe k stanovisku, odporúčaniu alebo správe prijatej hlasovaním.

Úplné posúdenie ombudsmanky je uvedené v rozhodnutí o ukončení jej strategického vyšetřovania.

• dôvernosc' rokovaní expertných skupín a ustanovenie, že vo všeobecnosti by tieto rokovania mali byť transparentné a že len vo výnimočných prípadoch, po väčšinovom hlasovaní v rámci skupiny a so súhlasom Komisie, by rokovania expertnej skupiny boli dôverné. Transparentnosť v tejto súvislosti si vyžaduje minimálne predchádzajúce zverejnenie programu a podkladových dokumentov, po ktorom nasleduje včasné uverejnenie primeranej zápisnice zo zasadnutia príslušnej expertnej skupiny.

Článok 13 ods. 6 a článok 26 ods. 1

„Po dohode s príslušnými útvarmi Komisie môže skupina jednoducho väčšinou svojich členov rozhodnúť, že rokovania sú verejné.“

„Príslušný útvar Komisie sprístupní všetky relevantné dokumenty expertných skupín a podskupín vrátane programov, zápisníc a podaní účastníkov [...]. Útvary zabezpečia najmä uverejnenie programu a iných relevantných podkladových dokumentov v dostatočnom predstihu pred zasadnutím, po ktorom nasleduje včasné uverejnenie zápisnice .“

Odpovedať

„ Pokiaľ ide o dôvernosc' rokovaní expertných skupín, práca expertných skupín je kolektívna, čo veľmi často vedie k dosiahnutiu záverov na základe konsenzu v duchu vzájomnej dôvery. Experti by mali mať možnosť slobodne prispievať k práci expertných skupín v uzavretých diskusiách. Ako to však bolo v minulosti, skupina odborníkov môže jednoducho väčšinou svojich členov po dohode s príslušným oddelením Komisie rozhodnúť, že rokovania budú verejné. Revidované horizontálne pravidlá tak poskytujú skupinám dostatočný priestor na to, aby mohli rozhodnúť o tom, ako chcú flexibilne fungovať vzhľadom na osobitné okolnosti. Sme presvedčení, že s týmto súborom ustanovení sa dosiahne primeraná rovnováha medzi potrebami transparentnosti a dôvernosti. “

Znenie ombudsmana sa neopakovalo; nové pravidlá spolu s vykonávacími opatreniami Komisie sú však v súlade s duchom odporúčania ombudsmana .

Novými pravidlami Komisie sa vykonáva to, čo ombudsmanka označila za „minimálne

požiadavky na transparentnosť“ : v pravidlách sa teraz stanovuje predchádzajúce uverejnenie programu a iných podkladových dokumentov a včasné uverejnenie zápisnice.

*Podľa nových pravidiel Komisia upustila od pojmu dôverné rokovania; zápisnica bude vždy zverejnená. **Ak sa expertná skupina rozhodne prerokovať verejne, zasadnutie sa môže vysielat' cez internet alebo verejnosť môže byť pozvaná na osobnú účasť.***

Úplné posúdenie ombudsmanky je uvedené v rozhodnutí o ukončení jej strategického vyšetrovania .

Všeobecné posúdenie vykonávania návrhov ombudsmanky Komisiou:

Komisia uspokojivo zrealizovala prevažnú väčšinu návrhov ombudsmana.

Týchto päť návrhov sa (úplne) nevykonalo:

- Neexistuje samostatné vysvetlenie koncepcie Komisie týkajúcej sa rovnováhy.
- Neexistuje žiadna požiadavka absolútnej rovnováhy. V pravidle sa stále uvádza, že Komisia sa zameria na zabezpečenie rovnováhy „*pokiaľ je to možné*“ (článok 10 ods. 5).
- Komisia nestanovila všeobecné kritériá kategorizácie hospodárskych a nehospodárskych záujmov v expertných skupinách.
- Jednotliví experti vymenovaní na základe ich osobnej spôsobilosti nie sú povinní každoročne aktualizovať svoje vyhlásenia o záujmoch (článok 11 ods. 5).
- Dokumenty o práci expertných skupín sa môžu uverejňovať buď v registri, alebo na osobitnom webovom sídle (článok 26 ods. 1). Komisia preto nesúhlasila s uverejnením iba v registri (aby bolo možné v dokumentoch vyhľadávať).

Návrh ombudsmana

Vykonávanie zo strany Komisie

(Rozhodnutie expertných skupín Komisie a odpoveď na odporúčanie ombudsmanky)

Posúdenie ombudsmana

Pokiaľ ide o záležitosti, v ktorých existuje **priestor na zlepšenie** , ombudsmanka navrhla, aby Komisia:

- a) Zaviazat' sa, že na výber členov expertnej skupiny, ktorí nie sú orgánmi verejnej moci, budú vždy používať verejné výzvy na predkladanie žiadostí;

Článok 10 ods. 1 až 4

„ Výber členov expertnej skupiny sa vykonáva prostredníctvom verejných výziev na predkladanie žiadostí s výnimkou členov typu D a E a zastupiteľských orgánov zriadených právnymi predpismi Únie pre poradenstvo v konkrétnych oblastiach [...]“.

[...]

„Komisia sa môže odchýliť od ustanovení uvedených v odsekoch 1 až 3, ak sa to považuje za odôvodnené naliehavými prioritami alebo naliehavými prípadmi. Ak Komisia rozhodne, že verejná výzva nie je vhodným nástrojom na výber členov konkrétnej expertnej skupiny, výber expertov sa uskutoční na základe objektívnych overiteľných kritérií, ktoré sú uverejnené v registri expertných skupín.“

Vykonané, ale ustanovenie o výnimke.

Celkovo uspokojivé vykonávanie

b) Zaviazat' sa používať kategorizáciu registra transparentnosti s cieľom kategorizovať v registri expertných skupín členské organizácie expertných skupín, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti registra transparentnosti;

Článok 7 ods. 2 a článok 25 + príloha „Klasifikačný formulár“

„Expertné skupiny môžu pozostávať z týchto typov členov:

a) osoby vymenované na základe ich osobnej spôsobilosti, ktoré majú konať nezávisle a vo verejnom záujme (**členovia typu A**) ;

b) osoby určené na zastupovanie spoločného záujmu zainteresovaných strán v konkrétnej oblasti politiky, ktoré nezastupujú jednotlivú zainteresovanú stranu, ale politickú orientáciu spoločnú pre rôzne organizácie zainteresovaných strán (**členovia typu B**) . [...]

C) organizácie v širšom zmysle slova vrátane spoločností, združení, mimovládnych organizácií, odborových zväzov, univerzít, výskumných ústavov, advokátskych kancelárií a poradenských spoločností (**členovia typu C**) ;

D) Orgány členských štátov na vnútroštátnej, regionálnej alebo miestnej úrovni („**členovia typu D**“);

e) iné verejné subjekty, ako sú orgány tretích krajín vrátane orgánov kandidátskych krajín, orgány, úrady alebo agentúry Únie a medzinárodné organizácie (**členovia typu E**) .“

„Útvary Komisie **zaradia členov [...] expertných skupín a podskupín [...] do registra expertných skupín v súlade s ustanoveniami tohto rozhodnutia a jeho príloh** na základe informácií poskytnutých žiadosťami, ktoré odpovedajú na verejnú výzvu na predkladanie žiadostí.“

Príloha Klasifikačný formulár :

„Táto žiadosť sa podáva ako tento typ organizácie: (*vyberte, prosím, len jednu možnosť, berúc do úvahy definície uvedené nižšie*).

- a) akademická obec, výskumné ústavy a think tanky
- b) Banky/finančné inštitúcie
- C) Spoločnosti/skupiny
- D) Právnické firmy
- e) MVO
- F) Profesionálne združenia
- g) Profesionálne poradenské spoločnosti
- h) Obchodné a podnikateľské združenia
- i) Odborové zväzy
- j) Iné (uved'te)“

Odpovedať

„[...] Komisia nepovažuje za vhodné v plnej miere zopakovať kategorizáciu registra transparentnosti s cieľom kategorizovať členov expertných skupín. Mnohé kategórie, ktoré sa v súčasnosti používajú v registri transparentnosti, sa však budú používať aj v novom registri expertných skupín, čím sa zabezpečí vysoký stupeň harmonizácie. “

Plne implementované

Kategórie organizácií sú jasne založené na kategorizácii registra transparentnosti (1 ďalšia kategória pre register expertných skupín: „ Banky/finančné inštitúcie“)

C) Dohliadať na to, aby spoločný sekretariát registra transparentnosti ďalej zlepšoval a zintenzívňoval svoje systematické kontroly nových prichádzajúcich registrácií, pokiaľ ide o správnu časť registrácie;

Mimo rozsahu pôsobnosti rozhodnutia Komisie

Odpovedať

„ Súčasná medziinštitucionálna dohoda nepredpokladá formálne predbežné preverovanie nových zaregistrovaných subjektov. Všetky organizácie v registri transparentnosti sú však

viazané kódexom správania registra transparentnosti [...]. [...] Všetky nové prichádzajúce registrácie podliehajú kontrole oprávnenosti, ktorou sa okrem iného posudzuje vhodnosť sekcie, ktorú si registrujúci vybral na základe svojho profilu a činností. Úsilie o zlepšenie kvality údajov sa bude naďalej zintenzívňovať. Prebiehajúca verejná konzultácia o povinnom registri transparentnosti umožní zainteresovaným stranám vyjadriť svoj názor na to, ako zlepšiť používateľskú ústretovosť a celkovú kvalitu údajov uvedených v registri. “

Uspokojivá odpoveď

D) Požadovať, aby jednotliví experti vymenovaní na základe ich osobnej spôsobilosti každoročne aktualizovali svoje vyhlásenia o záujmoch;

Článok 11 ods. 5

„ Členovia typu A sú povinní bezodkladne informovať príslušný útvar Komisie o každej relevantnej zmene informácií, ktoré už boli poskytnuté , a to aj pokiaľ ide o nadchádzajúce činnosti, pričom v takom prípade musia bezodkladne predložiť novo vyplnený formulár DOI, v ktorom sa opisuje zmena, aby útvary Komisie mohli túto zmenu včas posúdiť. Predseda každej expertnej skupiny alebo podskupiny na prvom zasadnutí každého kalendárneho roka pripomína túto povinnosť všetkým členom typu A.“

Odpovedať

„ [...] Komisia považuje generálne riaditeľstvá za neprimerané zaoberať sa každoročnými aktualizáciami vyhlásení o záujmoch, ak sa v situácii experta nevyskytli žiadne zmeny. “

[Nasledované vysvetlením „náhradných opatrení“.]

Nevykonáva sa presne tak, ako sa požadovalo (žiadna automatická každoročná aktualizácia DOI).

Povinnosť jednotlivých expertov bezodkladne informovať Komisiu o každej relevantnej zmene

+ povinnosť predsedu skupiny každoročne pripomínať členom ich povinnosti.

Celkovo uspokojivé.

e) V horizontálnych pravidlách, ktorými sa riadia expertné skupiny, vysvetliť, čo Komisia znamená pod pojmom „rovnováha“;

Žiadne zodpovedajúce ustanovenie

Odpovedať

„ Revidované horizontálne pravidlá opätovne potvrdzujú pevné odhodlanie Komisie usilovať sa o

vyvážené zloženie expertných skupín. Pri výbere členov expertných skupín sa útvary Komisie musia zamerať na zabezpečenie nielen vysokej úrovne odborných znalostí, ale aj geografickej rovnováhy, vyváženého zastúpenia príslušných znalostí a oblastí záujmu a rodovej vyváženosti. Z revidovaných horizontálnych pravidiel jasne vyplýva, že takéto vyvážené zloženie sa musí zabezpečiť zohľadnením osobitných úloh expertných skupín a druhu odborných znalostí požadovaných vzhľadom na mandát skupiny. [...] “

Nie je plne implementovaná (žiadne samostatné ustanovenie o tom, čo znamená „rovnováha“).

Niektoré prvky toho, čo znamená „rovnováha“ pre Komisiu, možno – ako to bolo v prípade starých pravidiel – vyvodiť z článku 10 ods. 5 o vyváženom zložení. Pozri nižšie.

F) Vyžadovať, aby expertné skupiny mali vyvážené zloženie. Komisia môže v riadne odôvodnených prípadoch povoliť výnimku z požiadavky na rovnováhu;

Článok 10 ods. 5 a 6

„Pri výbere členov skupín sa útvary Komisie zameriavajú, pokiaľ je to možné, na zabezpečenie vysokej úrovne odborných znalostí, geografickej rovnováhy, ako aj vyváženého zastúpenia príslušných know-how a oblastí záujmu, pričom sa zohľadnia osobitné úlohy expertnej skupiny, druh požadovaných odborných znalostí a prijaté odpovede na výzvy na predkladanie žiadostí.“

„Odbory Komisie sa pri vymenúvaní jednotlivých expertov, či už osobne, alebo na zastupovanie spoločného záujmu, usilujú o dosiahnutie rodovej vyváženosti v zložení expertnej skupiny. Strednodobým cieľom je aspoň 40 % zástupcov každého pohlavia v každej expertnej skupine.“

Odpovedať

„Kedže verejné výzvy poskytujú všetkým zainteresovaným stranám rovnaké príležitosti, Komisia sa nemôže stotožniť s názorom ombudsmana, že ak Komisia čelí ťažkostiam pri dosahovaní úplne vyváženého zloženia, mala by zvážiť zmenu mandátu skupiny, zmenšenie jej veľkosti alebo dokonca rozhodnutie, že ju vôbec nezaloží. To by v skutočnosti výrazne znížilo schopnosť Komisie mať prístup k odborným znalostiam a domnievať sa, že skutočne potrebuje, čo je v rozpore so samotným účelom vytvorenia expertných skupín.“

Nie je implementovaná.

Ombudsmanka požiadala Komisiu, aby stanovila požiadavku absolútnej rovnováhy v kombinácii s možnosťou výnimky v riadne odôvodnených prípadoch (ako Komisia súhlasila pri výzvach na predkladanie žiadostí – pozri návrh a) vyššie).

Komisia zachovala presne rovnaké znenie, aké sa používa v starých pravidlách: rovnováha sa vyžaduje len „pokiaľ je to možné“.

g) Stanoviť a vysvetliť, s primárnym odkazom na mandát skupiny, ktorá sa má zriadiť, aké

zloženie sa požaduje a prečo, berúc do úvahy tieto kritériá: cieľ/úlohy skupiny a požadované odborné znalosti, ktoré zainteresované strany by s najväčšou pravdepodobnosťou boli dotknuté touto záležitosťou, ako sú tieto skupiny zainteresovaných strán organizované a prípadne aký by mal byť pomer zastúpených hospodárskych a nehospodárskych záujmov;

Článok 5 ods. 1 a článok 10 ods. 2

„Pri zriaďovaní expertnej skupiny Komisia alebo jej útvary **jasne vymedzia svoj mandát** v súlade s úlohou expertných skupín stanovenou v článku 3, **ako aj úlohy expertnej skupiny čo najpresnejšie, pričom uvedú aj oblasť jej činnosti a druh požadovaného poradenstva** .“

„[...] **Výzvy musia jasne načrtnúť** kritériá výberu vrátane **požadovaných odborných znalostí a, ak existujú, záujmy, ktoré majú byť zastúpené v súvislosti s prácou, ktorá sa má vykonať** . [...]“

Odpovedať

„[...] výzvy na predkladanie prihlášok by mali jasne načrtnúť výberové kritériá vrátane požadovaných odborných znalostí a, ak existujú, záujmy, ktoré majú byť zastúpené v súvislosti s prácou, ktorá sa má vykonať. Tieto požiadavky poskytujú útvarom Komisie primerané usmernenia pri zabezpečovaní vyváženého zloženia ich expertných skupín bez toho, aby bolo potrebné stanoviť konkrétnejšie požiadavky ex ante pre jednotlivé skupiny. [...] V konečnom dôsledku chce Komisia zdôrazniť, že konečná rovnováha dosiahnutá v expertných skupinách závisí aj od počtu a kvality odpovedí, ktoré dostane na svoje výzvy na predkladanie žiadostí. Naopak, zloženie expertných skupín by nemalo byť navrhnuté zavedením stropu alebo kvóty pre každú záujmovú kategóriu bez ohľadu na konkrétne okolnosti, za ktorých tieto skupiny pôsobia, a na záujem dotknutých zainteresovaných strán počas výberového konania, pretože by to často viedlo k umelému zloženiu skupín, ktoré by potom nebolo schopné poskytnúť Komisii pridanú hodnotu, ktorú potrebuje, a prečo je skupina zriadená. V tejto súvislosti Komisia takisto tvrdí, že nie je vhodné ani užitočné vypracovať teoretickú definíciu rovnováhy alebo definíciu rovnováhy pre každú skupinu [...] .“

Plne implementované

Hoci ustanovenie ako také nie je nové, je oveľa podrobnejšie ako predtým a po prvýkrát používa pojem „mandát“ skupiny.

Komisia sa zaviazala vymedziť mandát skupiny vo vzťahu k úlohám, ktoré sa majú vykonávať, oblasti činnosti skupiny a typu požadovaného poradenstva. Okrem toho výzvy na predkladanie žiadostí načrtnú aj záujmy, ktoré majú byť zastúpené v súvislosti s prácou, ktorá sa má vykonať.

Nové znenie sa dostatočne približuje myšlienke ombudsmana o „individuálnom vymedzení rovnováhy“ .

h) Vymedziť všeobecné kritériá kategorizácie hospodárskych a nehospodárskych záujmov v

expertných skupinách;

Žiadne zodpovedajúce ustanovenie

Odpovedať

„ Na základe získaných skúseností Komisia nepovažuje za vhodné vymedziť všeobecné kritériá kategorizácie hospodárskych a nehospodárskych záujmov v expertných skupinách. Ako sa uvádza v odpovedi Komisie ombudsmanke v súvislosti s jej vyšetrovaním z vlastného podnetu OI/7/2014/NF v súvislosti so zložením skupín pre občiansky dialóg (CDG), ukázalo sa, že nie je možné stanoviť spoľahlivú metódu klasifikácie. Opäť, povaha zastúpených záujmov by sa mala posudzovať od prípadu k prípadu v rámci výziev na predkladanie žiadostí. “

Neimplementované, ale užitočné vysvetlenie.

i) Zabezpečiť systematické a včasné uverejňovanie všetkých dokumentov o práci expertných skupín a ich podskupín (vrátane zápisníc zo zasadnutí) v registri expertných skupín s výnimkou tých dokumentov alebo častí dokumentov, na ktoré sa vzťahuje jedna z výnimiek stanovených v nariadení č. 1049/2001, v rozsahu, v akom sa uplatňuje príslušná výnimka.

Článok 26

„Príslušné útvary Komisie **sprístupnia všetky relevantné dokumenty** expertných skupín a podskupín vrátane programov, zápisníc a príspevkov účastníkov **bud' v registri expertných skupín, alebo prostredníctvom odkazu z registra na osobitné webové sídlo, na ktorom možno tieto informácie nájsť** . Útvary zabezpečia najmä uverejnenie programu a iných relevantných podkladových dokumentov **v dostatočnom predstihu pred zasadnutím**, po ktorom nasleduje **včasné** uverejnenie zápisnice.“

„ **Výnimky z uverejnenia sa predpokladajú len** vtedy, ak sa predpokladá, že zverejnenie dokumentu by ohrozilo ochranu akéhokoľvek verejného alebo súkromného záujmu **v zmysle článku 4 nariadenia (ES) č. 1049/2001** .“

Odpovedať

„ Komisia nemôže súhlasiť s názorom ombudsmana, že transparentnosť je zaručená len vtedy, ak sa všetky dokumenty nahrávajú do registra expertných skupín, aby boli prístupné na jednom mieste. V záujme proporcionality a s cieľom vyhnúť sa zbytočnému administratívne záťažiu Komisia tvrdí, že uvedené flexibilné opatrenia, ktoré sa v súčasnosti uplatňujú v súvislosti s uverejňovaním, umožňujú širokej verejnosti byť primerane informovaná, a preto sú odôvodnené. “

Plne implementované, pokiaľ ide o obsah : systematické a včasné uverejňovanie dokumentov s výnimkou tých dokumentov alebo častí dokumentov, na ktoré sa vzťahuje jedna z výnimiek nariadenia č. 1049/2001.

Nevykonáva sa, pokiaľ ide o miesto, kde sa budú dokumenty uverejňovať. Ombudsman požiadal Komisiu, aby uverejňovala dokumenty len priamo v registri, keďže v dokumentoch sa potom dá vyhľadávať. Komisia zachováva súčasnú situáciu, keď dokumenty môžu byť uverejnené buď v registri, alebo na osobitnom webovom sídle.

Celkovo možno implementáciu považovať za uspokojivú.

Všeobecné posúdenie plnenia už prijatých záväzkov Komisiou:

Komisia premietla záväzky, ktoré prijala vo svojom stanovisku ombudsmanovi (z mája 2015) do ustanovení nového rozhodnutia o expertných skupinách.

Všeobecná pripomienka Komisie vo svojej odpovedi na odporúčanie ombudsmanky týkajúca sa záväzkov, ktoré prijala vo svojom stanovisku:

„[...] revidovanými horizontálnymi pravidlami sa plne plnia záväzky, ktoré Komisia prijala vo svojej odpovedi ombudsmanke z 29. mája 2015:

— zavedenie povinnosti, aby útvary Komisie za určitých podmienok vyberali členov expertných skupín prostredníctvom verejných výziev na predkladanie žiadostí,

— výrazné zlepšenie riadenia konfliktu záujmov vo vzťahu k jednotlivcom vymenovaným na základe osobnej spôsobilosti;

— predpokladá, že by sa mala zaviesť nová verzia registra expertných skupín Komisie a iných podobných subjektov (ďalej len „register expertných skupín“), v ktorom by sa zohľadnili revidované horizontálne pravidlá, a aby sa po prvýkrát zabezpečila súčinnosť medzi registrom expertných skupín a registrom transparentnosti, a

— zefektívnenie klasifikácie členov skupiny s cieľom zabezpečiť väčšiu jasnosť a transparentnosť, pokiaľ ide o členstvo v expertných skupinách.“

Záväzok Komisie

Vykonávanie zo strany Komisie

(Rozhodnutie expertných skupín Komisie a odpoveď na odporúčanie ombudsmanky)

Posúdenie ombudsmana

Pred tým, ako ombudsmanka pristúpila k jej odporúčaniu, vzala na vedomie a veľmi uvítala záväzok Komisie :

I. Zlepšiť viditeľnosť výziev na podávanie prihlášok vytvorením sekcie venovanej výlučne týmto

výzvam v registri expertných skupín;

Odôvodnenie 5 a článok 27

„Transparentnosť by sa mala zvýšiť **vydaním novej verzie registra expertných skupín Komisie** a iných podobných subjektov (ďalej len „register expertných skupín“), v ktorom sa zohľadnia revidované horizontálne pravidlá. [...]“

Prechod na novú verziu registra expertných skupín :

Ak je to technicky možné, zavedú sa nástroje migrácie zabezpečujúce automatický prenos existujúcich údajov. Útvary Komisie do **konca roka 2016 manuálne zakódujú údaje, ktoré nemožno automaticky migrovať, ako aj dodatočné údaje požadované v** dôsledku týchto horizontálnych pravidiel.“

Plne implementované

II. Používať štandardnú minimálnu lehotu štyroch týždňov pre všetky výzvy na predkladanie žiadostí s možnosťou odchyliť sa od tohto obdobia v riadne odôvodnených prípadoch alebo nepretržite používať otvorené výzvy na predkladanie žiadostí;

Článok 10 ods. 2 a 3

„[...] **Minimálna lehota na podávanie** žiadostí je **štyri týždne** .“

„Odbory Komisie **môžu vybrať členov expertných skupín prostredníctvom nepretržite otvorenej výzvy** , ktorá sa uverejní v registri expertných skupín, pričom v takom prípade by konkrétna výzva nebola potrebná.“

Plne implementované

III. Požadovať registráciu v registri transparentnosti na vymenovanie skupín odborníkov, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti registra transparentnosti, a samostatne zárobkovo činných osôb zastupujúcich spoločný záujem zainteresovaných strán;

Článok 8

„Členovia typu B a typu C **sa vymenúvajú len vtedy, ak sú zaregistrovaní** v registri transparentnosti.“

Plne implementované

IV. Prepojiť organizácie, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti registra transparentnosti, a samostatne zárobkovo činné osoby vymenované za zástupcov spoločného záujmu zainteresovaných strán, ktoré sú členmi expertných skupín, s ich profilom v registri

transparentnosti;

Článok 24

„Synergia medzi registrom expertných skupín a registrom transparentnosti

Oddelenie Komisie zabezpečí, aby členovia typu B a C a náhradníci expertných skupín a podskupín zaregistrovaných v registri expertných skupín odkazovali na profil týchto členov v registri transparentnosti .“

Odpovedať

„ Prostredníctvom novej verzie registra expertných skupín sú po prvýkrát zabezpečené synergie medzi týmto registrom a registrom transparentnosti, najmä prepojením organizácií a jednotlivcov zastupujúcich spoločný záujem uverejnených v registri expertných skupín s profilom týchto členov v registri transparentnosti. “

Plne implementované

v. prijať novú politiku v oblasti konfliktu záujmov pre jednotlivých odborníkov vymenovaných na základe ich osobnej spôsobilosti;

Článok 2 ods. 4 a článok 11 a prílohy 4, 5, 6 a 7

„Konflikt záujmov“ je každá situácia, keď má fyzická osoba záujem, ktorý môže ohroziť schopnosť jednotlivca konať nezávisle a vo verejnom záujme pri poskytovaní poradenstva Komisii v súvislosti s predmetom práce vykonávanej príslušnou skupinou odborníkov alebo podskupinou, alebo sa odôvodnene domnievať, že môže ohroziť jeho schopnosť konať nezávisle a vo verejnom záujme.

Podrobné pravidlá týkajúce sa spôsobu spracovania DOI a riešenia konfliktov záujmov pozri v článku 11

Prílohy :

— Štandardné vyhlásenie o záujmoch

— Usmernenie k vyplňaniu vyhlásenia o záujmoch

Plne implementované

VI. Preskúmať klasifikáciu členov expertnej skupiny v registri s cieľom zabrániť nejednotnému zaobchádzaniu s organizáciami;

Článok 25 ods. 2 + príloha 8

„Útvary Komisie **klasifikujú členov [...] vymenovaných pred prijatím tohto rozhodnutia v súlade s ustanoveniami tohto rozhodnutia a jeho príloh do konca roka 2016** . V prípade pochybností o vhodnej klasifikácii členov typu B a C môžu oddelenia požiadať týchto členov o vyplnenie klasifikačného formulára, ako sa uvádza v prílohe 8.

Plne implementované

VII. Poskytnúť v registri expertných skupín viac informácií o záujmoch, ktoré zastupujú jednotliví experti vymenovaní na zastupovanie spoločného záujmu zainteresovaných strán.

Článok 23 ods. 1 písm. e) a článok 24 ods. 3 + príloha „Klasifikačný formulár“

„Zverejňovanie údajov týkajúcich sa zloženia expertných skupín v registri expertných skupín útvarmi Komisie podlieha týmto ustanoveniam:

e) sa identifikujú záujmy, ktoré predstavujú členovia typu B a C.

„[...] Oddelenia takisto požiadajú členov typu B a náhradníkov, aby v registri transparentnosti uviedli spoločný záujem, ktorý zastupujú.“

Príloha Klasifikačný formulár :

„Žiadateľ zastupuje tieto záujmy: (*vyberte, prosím, jednu alebo viac možností, berúc do úvahy definície uvedené nižšie*):

a) akademická obec/výskum

b) Občianska spoločnosť

C) Zamestnanci/pracovníci

D) Financie

e) Priemysel

F) Profesionálni pracovníci

g) MSP

h) Iné (uved'te)“

Implementované

VIII. Preskúmať technické úpravy registra expertných skupín, najmä predefinovaním karty

„Štatistika“ s cieľom zobraziť dodatočné informácie a poskytnúť lepší prehľad o zložení expertných skupín.

Odpovedať

„Vzhľadom na značné zdroje potrebné na vydanie novej verzie registra expertných skupín nebolo v tejto fáze možné zahrnúť určité nové prvky vrátane prepracovania záložky štatistiky. Komisia túto otázku v budúcnosti prehodnotí.“

Čaká sa, bude závisieť od budúcich zmien, ktoré sa majú vykonať v novej verzii registra expertných skupín.

[1] Strategické vyšetrovania sa vedú z vlastnej iniciatívy ombudsmana a zaoberajú sa otázkami významného verejného záujmu. Umožňujú ombudsmanovi preskúmať, čo sa zdá byť systémovými problémami v inštitúciách EÚ, a podporovať pozitívny vývoj v kľúčových oblastiach činnosti.

[2] Všetka korešpondencia v tomto strategickom prieskume je k dispozícii tu:

<https://www.ombudsman.europa.eu/en/cases/case.faces/en/43789/html.bookmark> [Prepojenie]

[3] Koncom roka 2013 ombudsmanka uzavrela vyšetrovanie sťažnosti 1682/2010/BEH týkajúcej sa transparentnosti a vyváženého zloženia expertných skupín Komisie. Rozhodnutie ombudsmana je k dispozícii tu:

<http://www.ombudsman.europa.eu/cases/decision.faces/en/52942/html.bookmark> [Prepojenie]

[4] Pozri vtedy uplatniteľné všeobecné pravidlá, ktorými sa riadia expertné skupiny: Oznámenie Komisii, Rámec pre expertné skupiny Komisie: Horizontálne pravidlá a verejný register, 10. novembra 2010 [K(2010) 7649 v konečnom znení, SEK(2010) 1360], príloha.

[5] Vyšetrovanie sa týkalo expertných skupín Komisie, ktorých členmi sú zástupcovia záujmových skupín (organizácie alebo jednotliví odborníci zastupujúci záujmy) a/alebo nezávislí experti vymenovaní na základe ich osobnej spôsobilosti. Vyšetrovanie sa nezaoberalo expertnými skupinami Komisie, ktoré sú zložené len z orgánov členských štátov.

[6] Tieto iniciatívy zahŕňali požiadavku, aby sa členovia Komisie nestretli s organizáciami alebo samostatne zárobkovo činnými osobami, ktoré nie sú zapísané v registri transparentnosti; uverejňovanie programov zasadnutí komisárov, ich členov kabinetu a generálnych riaditeľov; a

záväzok Komisie predložiť návrh povinného registra transparentnosti.

[7] Rôzne organizácie občianskej spoločnosti a Európsky parlament už niekoľko rokov vyjadrili obavy v súvislosti so zložením a fungovaním expertných skupín Komisie. V roku 2014 Európsky parlament navrhol zmrazenie rozpočtu Komisie pre expertné skupiny z dôvodu vnímaného pokračujúceho porušovania noriem týkajúcich sa vyváženého zloženia a transparentnosti expertných skupín.

[8] Informácie o verejnej konzultácii sú k dispozícii tu:

<https://www.ombudsman.europa.eu/en/cases/correspondence.faces/en/54300/html.bookmark>
[Prepojenie]

[9] Register expertných skupín Komisie a iných podobných subjektov je k dispozícii tu:

<http://ec.europa.eu/transparency/regexpert/> [Prepojenie]

[10] Pozri list adresovaný Európskej komisii so žiadosťou o odpoveď:

<https://www.ombudsman.europa.eu/en/cases/correspondence.faces/en/58861/html.bookmark>
[Prepojenie]

[11] Odpoveď Komisie je k dispozícii tu:

<https://www.ombudsman.europa.eu/en/cases/correspondence.faces/en/60019/html.bookmark>
[Prepojenie]

[12] Register transparentnosti EÚ je verejný register, ktorý spoločne prevádzkujú Komisia a Európsky parlament a ktorého cieľom je poskytovať informácie o organizáciách a zástupcoch záujmových skupín, ktoré komunikujú s inštitúciami. Hoci registrácia v súčasnosti nie je povinná, od všetkých organizácií a samostatne zárobkovo činných osôb vykonávajúcich činnosti s cieľom priamo alebo nepriamo ovplyvniť tvorbu alebo vykonávanie politiky a rozhodovacie procesy inštitúcií EÚ sa očakáva, že sa až na niektoré výnimky zaregistrujú v registri transparentnosti. Pozri Medziinštitucionálnu dohodu medzi Európskym parlamentom a Európskou komisiou o registri transparentnosti, Ú. v. EÚ L 277, 2014, s. 11.

[13] Pozri odporúčanie ombudsmana:

<https://www.ombudsman.europa.eu/en/cases/recommendation.faces/en/63441/html.bookmark>
[Prepojenie]

[14] Pozri odporúčanie ombudsmana, najmä body 52 až 62.

[15] Rozhodnutie Komisie, ktorým sa stanovujú horizontálne pravidlá vytvárania a fungovania expertných skupín Komisie, 30. mája 2016, C(2016) 3301 final.

[16] Odpoveď Komisie na odporúčanie je k dispozícii tu:

<https://www.ombudsman.europa.eu/en/cases/correspondence.faces/en/68227/html.bookmark>
[Prepojenie]

[17] Žiadosť o dokumenty a informácie, ako aj o stretnutie je k dispozícii tu:

<https://www.ombudsman.europa.eu/en/cases/correspondence.faces/en/78385/html.bookmark>

[Prepojenie]

[18] Správa zo zasadnutia je k dispozícii tu:

<https://www.ombudsman.europa.eu/en/cases/correspondence.faces/en/81083/html.bookmark>

[Prepojenie]

[19] Rozhodnutie Komisie, ktorým sa stanovujú horizontálne pravidlá vytvárania a fungovania expertných skupín Komisie, 30. mája 2016, C(2016) 3301 final:

http://ec.europa.eu/transparency/regexpert/PDF/C_2016_3301_F1_COMMISSION_DECISION_EN.pdf

[Prepojenie]

[20] http://ec.europa.eu/transparency/regexpert/PDF/C_2016_3301_F1_ANNEX_EN.pdf

[Prepojenie]

[21] Oznámenie Komisie, Rámec pre expertné skupiny Komisie: horizontálne pravidlá a verejný register, 30. mája 2016, C(2016) 3300 final:

http://ec.europa.eu/transparency/regexpert/PDF/C_2016_3300_F1_COMMUNICATION_TO_COMMISSION_EN.pdf

[Prepojenie]

[22] Komisia výslovne uznáva príspevky Európskeho parlamentu, organizácií občianskej spoločnosti a ombudsmana v odôvodnení 2 rozhodnutia o expertných skupinách.

[23] Podľa názoru ombudsmana je jednoznačne vhodnejšie, aby Komisia zaviedla relatívne formalizovaný systém expertných skupín namiesto toho, aby umožnila šírenie ad hoc pracovných skupín a pracovných skupín, ktoré sa vyhýbajú pravidlám expertnej skupiny.

[24] Pozri oznámenie Komisie, s. 3.

[25] Požiadavka byť zaregistrovaná v registri transparentnosti, aby bola oprávnená na členstvo v expertnej skupine, sa vzťahuje na tie typy členov, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti registra transparentnosti, konkrétne na organizácie a samostatne zárobkovo činné osoby určené na zastupovanie záujmov zainteresovaných strán. Ak jednotlivý expert vymenovaný na zastupovanie záujmov zainteresovaných strán nie je samostatne zárobkovo činnou osobou, jeho zamestnávateľská organizácia musí byť zaregistrovaná v registri transparentnosti.

[26] Pozri správu o stretnutí ombudsmana a Komisie.

[27] V rámci svojej žiadosti musia jednotlivci, ktorí sa uchádzajú o vymenovanie za znalcov, predložiť aj aktuálny životopis.

[28] Pozri bod 34 a nasledujúce odporúčania ombudsmana.

[29] Pozri uznesenie Európskeho parlamentu zo 14. februára 2017 o kontrole registra a zložení expertných skupín Komisie (2015/2319(INI), P8_TA(2017)0021, bod 10: „V tejto súvislosti a v súvislosti s odsekmi 34 až 45 uvedeného stanoviska ombudsmana *poukazuje na to, že hoci Komisia ešte formálne nevymedzila svoj pojem rovnováhy, tento pojem sa nemá chápať ako výsledok aritmetického postupu, ale skôr ako výsledok úsilia zabezpečiť, aby členovia expertnej skupiny spoločne disponovali potrebnými technickými odbornými znalosťami a širokou škálou perspektív na plnenie mandátu príslušnej expertnej skupiny; domnieva sa, že koncepcia rovnováhy by sa preto mala chápať tak, že je viazaná na osobitný mandát každej jednotlivcej expertnej skupiny; domnieva sa, že kritériá na posúdenie vyváženosti expertnej skupiny by mali zahŕňať úlohy skupiny, požadované technické odborné znalosti, zainteresované strany, ktoré by boli touto záležitosťou s najväčšou pravdepodobnosťou dotknuté, organizáciu skupín zainteresovaných strán a primeraný pomer hospodárskych a nehospodárskych záujmov;*“

[30] Pozri správu o stretnutí ombudsmana a Komisie:

<https://www.ombudsman.europa.eu/en/cases/correspondence.faces/en/81083/html.bookmark>
[Prepojenie]

[31] Komisia informovala ombudsmana, že účelom tohto okruhu je, aby sa jej generálne riaditeľstvá a samotné expertné skupiny zamysleli nad tým, či by sa určité stretnutie mohlo v závislosti od predmetu sprístupniť verejnosti. Rozhodnutie o zverejnení konkrétneho zasadnutia sa musí nevyhnutne prijať pred zasadnutím, aby sa umožnili príslušné praktické opatrenia, ako je rezervácia vhodnej zasadacej miestnosti alebo zriadenie internetového vysielania.

[32] Pozri odporúčanie ombudsmana, bod 57.

[33] Pozri napríklad:

<https://webcast.ec.europa.eu/6th-meeting-of-the-structured-dialogue-with-european-structural-and-investment-funds>
[Prepojenie]; <https://webcast.ec.europa.eu/inaugural-meeting-of-the-platform-on-animal-welfare>
[Prepojenie]